

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీ కోభ నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
వసంత ఋతువు, చైత్ర మాసం

- 362

శుక్ల తీర్థదశి - 19.05.2024

హస్త- ఆదివారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, అస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం,పచ్చుచత్వారింశస్సర్గ,శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచత్వారింశస్సర్గః

అవేక్షమాణస్సన్నేహం చక్షుషా ప్రపిబన్నివ ।
ఉవాచ రామస్సేహేన తాః ప్రజాస్వ్యాః ప్రజా ఇవ ॥   ॥ 45.5 ॥

యా ప్రీతిర్బహుమానశ్చ మయ్యయోధ్యానివాసినామ్ ।
మత్ప్రియార్థం విశేషేణ భరతే సా నివేశ్యతామ్ ॥   ॥ 45.6 ॥

స హి కళ్యాణచారిత్రః కైకేయ్యానన్దవర్ధనః ।
కరిష్యతి యథావద్యః ప్రయాణి చ హితాని చ॥   ॥ 45.7 ॥

జ్ఞానవృద్ధో వయోబాలః మృదుర్వీర్యగుణాన్వితః ।
అనురూపస్య వో భర్తా భవిష్యతి భయాపహః ॥   ॥ 45.8 ॥

స హి రాజగుణైర్మృక్తః యువరాజస్సమీక్షితః ।
అపి చాపి మయా శిష్టైః కార్యం వో భర్తృశాసనమ్ ॥   ॥ 45.9 ॥

న చ తప్యేద్యథా చాసౌ వనవాసం గతే మయి ।
మహారాజస్తథా కార్యః మమ ప్రియచిక్రీర్షయా ॥   ॥ 45.10 ॥

యథా యథా దాశరథిః ధర్మ ఏవ స్థితోఽభవత్ ।
తథా తథా ప్రకృతయః రామం పతిమకామయన్ ॥   ॥ 45.11 ॥

బాష్పేణ పిహితం దీనం రామస్సౌమిత్రిణా సహ ।
చకర్షేవ గుణైర్బద్ధ్వా జనం పురనివాసినమ్ ॥   ॥ 45.12 ॥

తే ద్విజాస్త్రివిధం వృద్ధాః జ్ఞానేన వయసౌజసా ।
వయః ప్రకమ్పశిరసః దూరాదూచురిదం వచః॥   ॥ 45.13 ॥

వహన్తో జవనా రామం భో భో జాత్యాస్తురజ్గమాః ।
నివర్తధ్వం న గన్తవ్యం హితా భవత భర్తరి॥   ॥ 45.14 ॥

కర్ణవన్తి హి భూతాని విశేషేణ తురజ్గమాః ।
యూయం తస్మాన్నివర్తధ్వం యాచనాం ప్రతివేదితాః॥   ॥ 45.15 ॥

ధర్మతస్స విశుద్ధాత్మా వీరశ్చుభదృఢవ్రతః ।
ఉపవాహ్యాస్తు వో భర్తా నాపవాహ్యాః పురాద్వనమ్ ॥ 45.16 ॥

ఏవమార్తప్రలాపాంస్తాన్ వృద్ధాన్ ప్రలపతో ద్విజాన్ ।
అవేక్ష్య సహసా రామః రథాదవతతార హ ॥ 45.17 ॥

పద్భ్యామేవ జగామాథ ససీత స్సహలక్ష्మణః ।
సన్నికృష్టపదన్యాసః రామో వనపరాయణః॥ 45.18 ॥

ద్విజాతీంస్తు పదాతీంస్తాన్ రామశ్చారిత్రవత్సలః ।
న శశాక ఘృణాచక్షుః పరిమోక్తుం రథేన సః ॥ 45.19 ॥

గచ్ఛంతమేవ తం దృష్ట్వా రామం సమ్భ్రాంతచేతసః ।
ఊచుః పరమ సంతప్తాః రామం వాక్యమిదం ద్విజాః ॥ 45.20 ॥

బ్రాహ్మణ్యం సర్వమేతత్త్వాం బ్రహ్మణ్యమనుగచ్ఛతి ।
ద్విజస్కున్దాధిరూఢాస్త్వామ్ అగ్నయోఽప్యనుయాన్త్యమీ॥ 45.21 ॥

వాజపేయసముత్థాని ఛత్రాణ్యేతాని పశ్య నః ।
పుష్టతోఽనుప్రయాతాని మేఘానివ జలాత్యయే ॥ 45.22 ॥

అనవాప్తాతపత్రస్య రశ్మిసంతాపితస్య తే ।
ఏభిశ్చాయాం కరిష్యామః స్వైశ్చత్రైర్వాజపేయికైః॥ 45.23 ॥

యా హి నస్సతతం బుద్ధిః వేదమన్తానుసారిణీ ।
త్వత్కృతే సా కృతా వత్స వనవాసానుసారిణీ ॥ 45.24 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే పంచచత్వారింశస్సర్గః

॥ భీలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కురన్ముద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరఘుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ ధన్వంతరి ధ్యేనమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రీయం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠంతి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవంతి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ, సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే, సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్తహస్తాధ్యేనో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యంతు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వంతు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రాధ్యేనో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ సుంగళమ్ : శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

